

I. számú melléklet

A tervezett alkotmánymódosítások szövege

2. szakasz (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.

7. szakasz (2) A jogalkotás rendjét szabályozó törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

8. szakasz (2) Alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat kizárólag törvény állapíthat meg. Az alapvető jogokat szabályozó törvény az alapvető jogok lényeges tartalmát semmiképpen sem korlátozhatja.

~~(3) Az alapvető jogok a belföldi jogi személyekre is vonatkoznak, amennyiben azok lényegükben fogya az alapvető jogok alkalmazása alá esnek.~~

9. szakasz (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben...

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.

10. szakasz (2) Az állam kizárólagos tulajdonának, valamint kizárólagos gazdasági tevékenységének körét törvény határozza meg.

11. szakasz Az állam tulajdonában álló vállalatok és ...

12. szakasz (1) Az állam támogatja az önkéntes társuláson alapuló szövetkezeteket, elismeri a szövetkezetek önállóságát.

(2) Az állam tiszteletben tartja az önkormányzatok tulajdonát.

19. szakasz (3) b. törvényeket alkot;

k. megválasztja a köztársaság elnökét, a miniszterelnököt, az alkotmánybíróság tagjait, az állampolgári és a nemzetiségi jogok országgyűlési biztosait, az Állami Számvevőszék elnökét és alelnökeit, a Legfelsőbb Bíróság elnökét és a legfőbb ügyészt;

(5) Országos népszavazást az Országgyűlés rendelhet el. A népszavazásra vonatkozó szabályokat megállapító törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

19/B szakasz (2) A Honvédelmi Tanács elnöke a köztársasági elnök, tagjai: az Országgyűlés elnöke, az Országgyűlés képviselőcsoportjainak vezetői, a miniszterelnök, a miniszterek valamint a Magyar Honvédség parancsnoka és vezérkari főnöke.

19/D szakasz Az rendkívüli állapot és a szükségállapot idején alkalmazandó részletes szabályokat megállapító törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

20. szakasz (6) Az országgyűlési képviselők jogállásáról rendelkező törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

21. szakasz (1) Az Országgyűlés elnököt, alelnököket ...

és a bizalom meghozatalához a képviselőknek kell a többséget megszerezni.

↓ a legalsóbb mondat

22. szakasz (1) Az Országgyűlés évenként két rendes ülészakot tart: ...

24. szakasz (3) Az Alkotmányban meghatározott egyes törvények meghozatalához a jelenlevő képviselők kétharmadának szavazata szükséges. Az Alkotmány megváltoztatásához, az Alkotmányban meghatározott egyes döntések meghozatalához az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

(4) Az Országgyűlés kétharmados többséggel elfogadott ügyrendben állapítja meg működésének szabályait és tárgyalási rendjét.

28. szakasz (3) A köztársasági elnök a választások kitűzésével egyidejűleg feloszlathatja az Országgyűlést:

a. ha az Országgyűlés alakuló ülését követő 30 40 napon belül nem választ miniszterelnököt,

b. ha a miniszterelnöknek azt a javaslatát, hogy irányában az Országgyűlés bizalmat nyilvánítson, a képviselők többsége nem fogadja el, ~~A jelölésre van jogkörrel ruh, ha az~~

c. ha az Országgyűlés - ugyanazon Országgyűlés megbízatása idején - tizenkét hónapon belül legalább négy esetben megvonja a bizalmat a miniszterelnöktől.

(4) Hatályon kívül helyezendő.

(5) Az Országgyűlés feloszlatása előtt a köztársasági elnök köteles kikérni a miniszterelnöknek, az Országgyűlés elnökének valamint az Országgyűlés képviselőcsoportjai vezetőinek véleményét. A(6) hely. marad!

29/A szakasz (1) A köztársasági elnököt az Országgyűlés négy évre választja. (2) (3) marad

29/B szakasz (1) A köztársasági elnök választását jelölés előzi meg. A jelölés érvényességéhez az Országgyűlés legalább ötven tagjának írásbeli ajánlása szükséges. A jelölést az Országgyűlés elnökénél a szavazás elrendelése előtt kell benyújtani. Az Országgyűlés minden tagja csak egy jelöltet ajánlhat. Annak, aki több jelöltet ajánl, mindegyik ajánlása érvénytelen.

(2) Az Országgyűlés a köztársasági elnököt titkos szavazással választja. Az első szavazás alapján megválasztott köztársasági elnök az, aki a képviselők kétharmad részének szavazatát elnyeri.

(3) Ha az első szavazás alkalmával egyik jelölt sem nyerte el a kívánt többséget, akkor az első bekezdésnek megfelelő új ajánlás alapján újból szavazást kell tartani. A második szavazás alapján való megválasztáshoz ugyancsak a képviselők kétharmad részének szavazata szükséges.

(4) Ha a második szavazás alkalmával egyik jelölt sem nyerte el a kívánt többséget, harmadszori szavazást kell tartani. Ezalkalommal csak arra a két jelöltre lehet szavazni, akik a második szavazás alkalmával a legtöbb szavazatot kapták. A harmadik szavazás alapján megválasztott köztársasági elnök az, aki - tekintet nélkül a szavazásban résztvevők számára - a szavazatok többségét elnyerte.

(5) A szavazási eljárást legfeljebb három egymásra következő nap alatt be kell fejezni.

29/C szakasz. (1) A köztársasági elnököt a korábbi elnök megbízatásának lejárta előtt legalább 30 nappal, ha pedig a megbízatás idő előtt szűnt meg, a megszűnéstől számított 30 napon belül kell megválasztani.

(2) Az elnökválasztást az Országgyűlés elnöke tûzi ki. *30. f. (2) közt. elnök hitelesítési díját? Elnök de mi 9 e- közt. el.*

31/A szakasz. (5) A cselekmény elbírálása az Országgyűlés által a saját tagjaiból választott 12 személyből álló Itélkező Tanács hatáskörébe tartozik.

(6) Ha az Itélkező Tanács eljárása eredményeként a törvénysértés tényét megállapítja, javaslatot tesz az Országgyűlésnek arra, hogy a köztársasági elnököt tisztségétől fossa meg. *Itélkező Tanács 2*

(7-8) Hatályon kívül helyezendő.

32/A szakasz. (6) Az Alkotmánybíróság szervezetéről és működéséről rendelkező törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

32/B szakasz. (1) Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának feladata, hogy az alkotmányos jogokkal kapcsolatban tudomására jutott ...

(2) A nemzetiségi jogok országgyűlési biztosainak feladata, hogy a nemzetiségi jogokkal kapcsolatban tudomásukra jutott visszaességekát kivizsgálják, vagy kivizsgáltassák, orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedéseket kezdeményezzenek.

(3) (Korábbi (2) szövege.)

(4) Az állampolgári jogok illetôleg a nemzetiségi jogok országgyűlési biztosát a köztársasági elnök javaslatára az országgyűlési képviselôk kétharmados többséggel választják. Az Országgyűlés egyes alkotmányos jogok védelmére külön biztost is választhat.

(5) Az országgyűlési biztosokra vonatkozó részletes szabályokat megállapító törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

32/C szakasz. (1) Az Állami Számvevôszék az Országgyűlés pénzügyi-gazdasági ellenôrzô szerve.

(2) Feladatkörében ellenôrzi az államháztartás gazdálkodását, ennek keretében az állami költségvetési javaslat megalapozottságát, a felhasználások szükségességét és célszerűségét; ellenôrzi a költségvetés hitelfelvételeit, ezek felhasználását és törlesztését; ellenjegyzi a költségvetés hitelfelvételeire vonatkozó szerzôdésekét; elôzetesen felülvizsgálja az állami költségvetés felhasználásának a törvényességét; ellenôrzi az adóztatást, ellenôrzi az állami költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást; ellenôrzi az állami vagyon kezelését, az állami tulajdonban lévô vállalatok, vállalkozások vagyonérték-megôrzô és vagyongyarapító tevékenységét; véleményezi az Országgyűlés elé terjesztett beruházási programok szükségességét és teljesítését; ellátja a törvénnyel hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

(3) Az Állami Számvevôszék ellenôrzi, hogy az Országgyűlés felhatalmazása nélkül az állami költségvetés

egyetlen kiadási tételét se lépják túl, és ne kerüljön sor átcsoportosításra sem.

(4) Az Állami Számvevőszék ellenőrzéseit törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok szerint végzi. Az Állami Számvevőszék az általa végzett ellenőrzésekről jelentésben tájékoztatja az Országgyűlést. A jelentést nyilvánosságra kell hozni. Az Állami Számvevőszék elnöke a zárszámadás ellenőrzéséről készült jelentést a zárszámadással együtt terjeszti az Országgyűlés elé.

(5) Az Állami Számvevőszék elnökét és alelnökeit az Országgyűlés hat évre választja, a számvevőket az Állami Számvevőszék elnöke alkalmazza. Az Állami Számvevőszék elnöke, alelnöke és számvevője a szerzői jogi védelem alá eső tevékenységen kívül más megbízatást vagy kereső foglalkozást nem folytathat, díjazást nem fogadhat el. Nem választható az Állami Számvevőszék elnökévé, alelnökévé olyan személy, aki a megelőző négy évben tagja volt a Minisztertanácsnak.

(6) Az Állami Számvevőszék szervezetéről és működéséről törvény rendelkezik, létszámát, ügyrendjét és költségvetését az Országgyűlés hagyja jóvá.

VII. fejezet

A MAGYAR NEMZETI BANK

32/D. szakasz (1) A Magyar Nemzeti Bank feladata a törvényes fizetőeszköz kibocsájtása, a nemzeti fizetőeszköz értékállóságának védelme, a pénzforgalom szabályozása.

(2) A Magyar Nemzeti Bank elnökét a köztársasági elnök nevezi ki hat évre.

(3) A Magyar Nemzeti Bank elnöke a bank tevékenységéről évente beszámol az Országgyűlésnek.

33. szakasz (1) A Minisztertanács (Kormány)
a. a miniszterelnökből
b. a miniszterekből áll.

(2) A miniszterelnököt az általa kijelölt miniszter helyettesíti.

(3) A miniszterelnököt a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés választja. A miniszterelnök megválasztásáról, továbbá programjának elfogadásáról az Országgyűlés egyszerre határoz.

(4) Megválasztott miniszterelnöknek az tekintendő, aki az Országgyűlés tagjai többségének szavazatát elnyerte. A megválasztott személyt a köztársasági elnök nevezi ki.

(5) A minisztereket a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki és menti fel.

(6) A korábbi (5) szövege.

34. szakasz A Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolását törvény tartalmazza.

35. szakasz (3) ... A veszélyhelyzetben alkalmazható szabályokat megállapító törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

felváltó helyettes helyett
a köztársasági elnök helyett a köztársasági elnök
elso módon

37. szakasz (2) ... A tárca nélküli miniszterek betöltik a Minisztertanács határozatában megjelölt feladatokat. } *előző mód.*

39. szakasz (2) ... A Minisztertanács tagjai és az államtitkárok jogállását, díjazását továbbá felelősségre vonásuk módját törvény szabályozza.

39/A. szakasz (1) A képviselők legalább egyötöde a miniszterelnökkel szemben írásban bizalmatlansági indítványt nyújthat be. A miniszterelnökkel szemben benyújtott bizalmatlansági indítványt ...

39/B. szakasz (1) Az Országgyűlés a miniszterelnökkel szemben bizalmatlanságát csak az esetben fejezheti ki, ha a képviselők többsége egyidejűleg új miniszterelnököt választ.

(2) A köztársasági elnök ez esetben felmenti a miniszterelnököt, és kinevezi miniszterelnöknek az újonnan megválasztott személyt.

40/A. szakasz (1) ... A fegyveres erők feladatait és a rájuk vonatkozó részletes szabályokat meghatározó törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

(2) ... A rendőrséggel valamint a nemzetbiztonsági tevékenységgel összefüggő részletes szabályokat meghatározó törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

40/B. szakasz (4) A fegyveres erők és a rendőrség tényleges állományú tagjának pártban való tevékenységére kétharmados többséggel elfogadott törvény korlátokat állapít meg.

44. szakasz (2) A tanácsokra vonatkozó részletes szabályokat megállapító törvényt az országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

50. szakasz (4) A bíróságokra vonatkozó szabályokat megállapító törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

53. szakasz (4) Az ügyészségre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg.

55. szakasz (2) A bűncselekmény elkövetésével gyanúsított és őrizetbe vett minden személyt a lehető legrövidebb időn belül bíró elé kell állítani. A bíró köteles az őrizetbe vett személyt meghallgatni, majd haladéktalanul köteles a letartóztatást írásbeli indoklással elrendelni, vagy a szabadlábra helyezésről határozni.

(3) A korábbi (2) szövege.

58. szakasz (3) Az utazási és letelepedési szabadság szabályozásáról szóló törvényt az Országgyűlés kétharmados

többséggel fogadja el.

59. szakasz (2) A személyes adatok védelmét biztosító törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

60. szakasz (4) A lelkiismereti és vallásszabadságot elismerő törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

61. szakasz (3) A közérdekű adatok nyilvánosságát szabályozó törvényt, valamint a sajtószabadságot elismerő törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

(4) A közszolgálati rádió, televízió és hírügynökség felügyeletét, valamint vezetőinek kinevezését, továbbá a kereskedelmi rádió és televízió engedélyezését, illetőleg a tájékoztatási monopóliumok megakadályozását szabályozó törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

62. szakasz (2) A gyülekezési jogot szabályozó törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

63. szakasz (3) Az egyesülési jogot szabályozó, valamint a politikai pártok gazdálkodásáról és működéséről szóló törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

65. szakasz (3) A menedékjog szabályozását rendező törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

68. szakasz (3) A Magyar Köztársaság törvényei az ország területén élő nemzeti és nyelvi kisebbségek képviseletét biztosítják. (A konkrét megoldás az alkotmányszöveget követő jegyzetben található.)

(4) A nemzetiségek jogairól szóló törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

69. szakasz (4) Az állampolgársági törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

70/C. szakasz (3) A sztrájkjogot szabályozó törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

70/H. szakasz (3) A honvédelmi kötelezettséget szabályozó törvényt az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

71. szakasz (3) Az Országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásáról rendelkező külön törvényeket az Országgyűlés kétharmados többséggel fogadja el.

76. szakasz A Magyar Köztársaság címeréről, zászlajáról a módosított alkotmány rendelkezik.

Az aláíró felek egyetértenek abban, hogy az alkotmány szövegében mindenütt a miniszterelnök megnevezés váltsa fel a Minisztertanács elnöke megnevezést. Az alkotmányerejű törvény kategóriája mindenütt kerüljön ki az alkotmány szövegéből. A fejezetek és paragrafusok sorszámozása szükség szerint változzék.

A hatályos előírások szerint a modern jogállamokban szokatlan módon a "nemzetiségi képviselőket" nem az érintettek, hanem a parlament választja meg. Az aláíró felek megítélése szerint e

megoldás nem demokratikus és nem is hatékony. Ezért egyetértenek abban, hogy e rendszer elvetésével az Országgyűlés a nemzetiségi és kisebbségi jogok védelmére néhány héten belül válasszon parlamenti biztosokat, akik, bár nem szavaznak, de felszólalhatnak az Országgyűlés ülésein. Kisebbségvédő jogosítványaik lényegesen kiterjedtebbek és hatékonyabbak az országgyűlési képviselőnél. Az általános emberi jogok biztosa mellett így megválasztandó nemzetiségi biztosok státusát rendezze külön törvény.

Az Országgyűlésben a pártok nemzetiségi képviselőinek részvételével már megalakult a nemzetiségi és kisebbségi ügyekben eljáró állandó bizottság.

Végül, a felek már most szükségesnek tartják, hogy a választójogi törvény módosításával a következő országgyűlési választásokon a magukat nemzetiséginek vallók a pártok területi listái helyett szavazhassanak a nemzetiségek egymással versengő országos listáira, oly módon, hogy az egyes nemzetiségek legalább egy mandátumhoz jussanak, de ha ezt a szavazatszám indokolja, listáik között több mandátum is kiosztható legyen.

A felek a 39.B.§-ben foglaltakat alként értelmezik, hogy a konstruktió bizalmatlansági indítvány két, egymástól el nem választható és egy határozattal elbírálandó elemből áll: a miniszterelnökkel szembeni bizalmatlanság kinyilvánításából, és az új miniszterelnök megválasztásából. Ezt az egységes határozatot a képviselők abszolút többséggel hozzátják meg.

Budapest, 1990. április hó 29.

Solymos László

